

Lekcja 36

Temat: Świat na drodze ku wojnie.

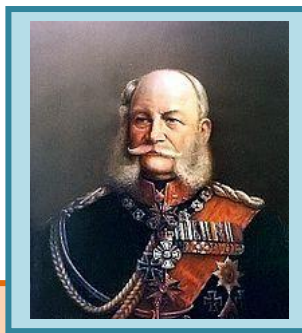
KRÓTKA POWTÓRKA

1862 rok - na czele rządu Prus staje Bismarck

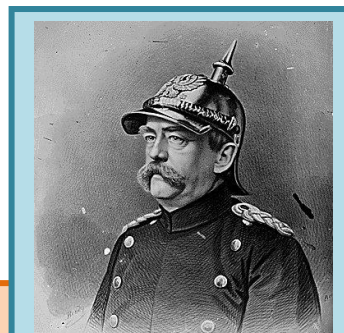
1866 rok - wojna prusko-austriacka (bitwa pod Sadową)

lata 1870-1871 - wojna prusko-francuska

18 I 1871 roku - ogłoszenie zjednoczenia Niemiec. Zjednoczone Niemcy stawały się państwem federacyjnym, z dziedzicznym monarchą. Pierwszym był Wilhelm I – król Prus, który został cesarzem niemieckim. Władzę wykonawczą sprawował kanclerz. Jako pierwszy to stanowisko w zjednoczonych Niemczech sprawował Otto von Bismarck.

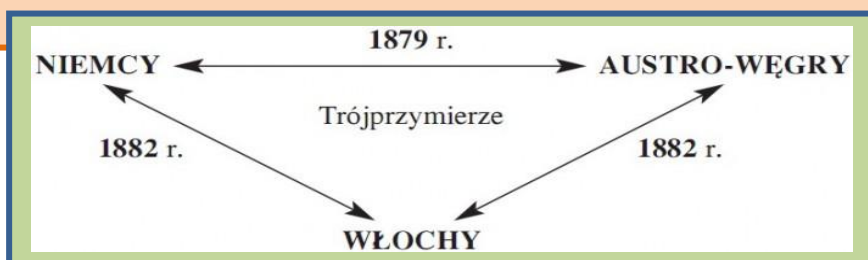
Wilhelm I

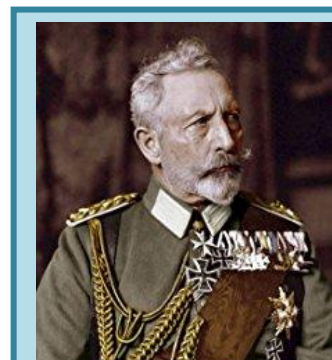
Otto von Bismarck

1. Zjednoczenie Niemiec w 1871 roku naruszyło równowagę sił w Europie, pod rządami kanclerza Bismarcka cesarstwo niemieckie stało się najsilniejszym i najbardziej wpływowym mocarstwem w Europie.
2. Skomplikowana sytuacja na Bałkanach – walka o wpływy pomiędzy Niemcami, Austro - Węgrami i Rosją zakończyła się podpisaniem Układu niemiecko-austriackiego z **1879 roku**, który stworzył trwały związek tych państw – **DWUPRZYMIERZE** (oba państwa zobowiązały się do udzielenia wzajemnej pomocy w przypadku agresji Rosji).
3. W **1882 roku** dwuprzymierze zostało przekształcone w trójpřzymierze – do sojuszu przystąpiły Włochy rywalizujące z Francją o Tunezję w Afryce Północnej.

W maju 1882 r. został podpisany trójstronny układ niemiecko-austriacko-włoski zapoczątkowujący jeden z wielkich bloków militarno-politycznych - **TRÓJPRZYMIERZE**. Przetrwał on do 1914 r.

Wilhelm II

4. Rywalizacja o kolonie, wyścig zbrojeń Niemiec, obawa Wielkiej Brytanii o rozbudowę niemieckiej marynarki wojennej umożliwiły wyjście Francji z politycznej izolacji.

Od roku 1888 Francja systematycznie udzielała pomocy finansowej Rosji. Następowo stałe i systematyczne zbliżenie między państwami. Na skutek odnowienia Trójpřzymierza (1891) i porozumienia brytyjsko-niemieckiego doszło do wymiany not dyplomatycznych między Republiką Francuską a Rosją. W sierpniu 1892 r. została podpisana rosyjsko-francuska konwencja wojskowa. Umowa przewidywała wzajemne udzielenie sobie pomocy w wypadku ataku na któreś z państw ze strony Niemiec, Włoch lub Austro-Węgier. Porozumienie to dało początek powstaniu drugiego bloku polityczno-wojskowego w Europie. W ten sposób Francja wyszła z międzynarodowej izolacji. Kolejnym sukcesem polityki francuskiej było podpisanie w grudniu 1900 r. tajnej umowy z Włochami (rozgraniczenie stref wpływów w Afryce) i układu politycznego z lipca 1902 r. (Włochy zobowiązały się nigdy nie występować w wojnie przeciwko Francji).

Po długich rozmowach **8 kwietnia 1904 roku** została podpisana francusko-angielska umowa - Entente Cordiale (serdeczne porozumienie), która stała się podstawą sojuszu tych państw w następnych latach, a szczególnie podczas wielkiej wojny światowej.

5. W 1904 roku Anglia i Francja podpisały sojusz tzw. **serdeczne porozumienie** (w języku ówczesnej dyplomacji, czyli po francusku, **entente cordiale**, stąd wzięło się określenie **ententa**).

6. W 1907 roku Rosja pokonana przez Japonię ograniczyła swoje ambicje kolonialne porozumiała się z Wielką Brytanią w sprawie podziału wpływów w Persji, Afganistanie i Tybecie i przystąpiła do ententy.

W sierpniu 1907 r. zostały podpisane układy angielsko-rosyjskie. Regulowały one kwestie sporne w Azji Środkowej. Wielka Brytania zgodziła się na neutralność Tybetu, Rosja wyraziła zgodę na wprowadzenie protektoratu brytyjskiego w Afganistanie. Persję podzielono na trzy strefy: wpływów rosyjskich, wpływów brytyjskich oraz neutralną. W ten sposób powstało Trójp porozumienie - francusko-rosyjski traktat wojskowy, francusko-brytyjskie Entente Cordiale i brytyjsko-rosyjskie porozumienie - przeciwny blok wobec Trójp rzymierza.

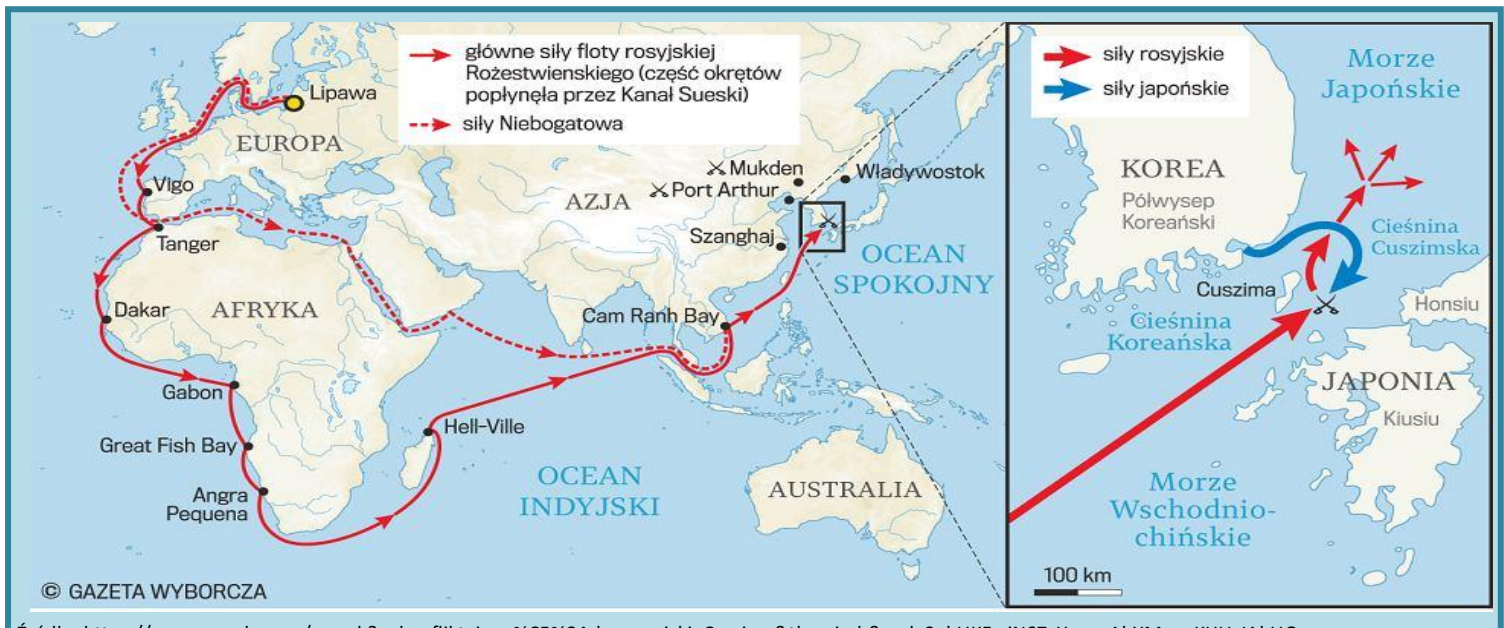

Źródło: https://www.google.com/search?q=sojusze+militarne+1914&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwj68rCnc_nAhU1xcQBHc4t4M4Q

7. Na początku XIX wieku pomiędzy Imperium Rosyjskim a Japonią rozwinął się konflikt, którego celem było podbicie bogatej w surowce Korei

Po 1868 roku i obaleniu rządów szogunów nastąpił okres gwałtownej modernizacji państwa i sił zbrojnych. Japonia była położona na wyspach, na których brakowało wielu ważnych surowców. Ten czynnik spowodował wzrost ekspansji w kierunku Korei i Chin a także Mandżurii. Tymi terenami było również zainteresowane Imperium Rosyjskie, co doprowadziło do rywalizacji. Od 1876 roku Japonia zaczęła dominować w Korei, początkowo poprzez przejęcie większości handlu. Jednak ten teren był pod jurysdykcją Chin, co przyczyniło się do wybuchu wojny między Japonią, a Chinami w 1894 – 1895. Ten konflikt zaniepokoił Rosję, która wsparła Pekin pożyczkami pieniężnymi. Japonia wygrała, przez co uzyskała status nowego gracza w Azji. Doszło do podpisania traktatu z Shimonoseki w 1895 roku, który przyznawał Japonii półwysep Liaodong, wyspę Tajwan i archipelag Pescadorów, jednak Rosja interweniowała zmuszając Japonię do zwrotu półwyspu Liaodong. Od tego momentu doszło do wzrostu napięcia między Rosją, a Japonią.

Źródło: https://www.google.com/search?q=konflikt+japo%C5%84sko+rosyjski+Cuszima&tbm=isch&ved=2ahUKEwjN67yYns_nAhXMuyoKHUxiAbUQ

Bitwa morska w Cieśninie Koreańskiej pomiędzy flotą japońską a rosyjską, która rozegrała się w dniach 27–28 maja 1905 r., przeszła do historii jako „Bitwa pod Cuszimą”. Zaliczana jest do najważniejszych bitew morskich w dziejach ludzkości. Biorąc pod uwagę ilość uczestniczących w niej okrętów i wielkość akwenu, na jakim się rozgrywała, jest trzecią bitwą morską XX wieku. Uczestniczyło w niej 138 jednostek i około 35 tys. marynarzy. Zakończyła się miażdżącym zwycięstwem Japonii i zmusiła butną Rosję do szukania dyplomatycznych metod zakończenia wojny.

8.W wyniku toczącej się wojny bałkańskiej umocniła się pozycja Serbii, cieszącej się poparciem Rosji, a osłabła pozycja Turcji i Bułgarii, szukających porozumienia z Austro – Węgry i Niemcami

Pierwsza wojna bałkańska wybuchła w 1912 roku. Bułgaria sprzymierzyła się z Serbią, po to, aby odebrać Turcji Macedonię. Wkrótce przystąpiły do ich sojuszu Grecja i Czarnogóra. Państwa bałkańskie popierała nieformalnie Rosja. Pokój podpisany w 1913 pozbawił Turcję większości europejskich ziem.

Druga wojna rozpoczęła się w nocy z 29 na 30 czerwca 1913 roku od ataku Bułgarii na Greków i Serbów. Tych ostatnich wsparli Czarnogórcy. Trudne położenie Bułgarii chcieli też wykorzystać Rumuni i Turcy, których wojska również wkroczyły na jej terytorium. Bułgaria nie miała szans w walce przeciw tak silnej koalicji i szybko musiała prosić o zawieszenie broni. Mediatorem była Rosja.

KOCIOŁ BAŁKAŃSKI – określenie sytuacji geopolitycznej na Półwyspie Bałkańskim, szczególnie w jego północno-zachodniej części, od połowy XIX wieku. Wynikał on ze sprzecznych interesów politycznych państw Półwyspu Bałkańskiego oraz ingerujących w ten rejon mocarstw, a także dużego przemieszania etniczno-religijnego oraz wzajemnych roszczeń terytorialnych.